

doel 1

► Je oefent sommen als 12×64 cijferend uitrekenen of met de strategie splitsen.

hulp

S

$$\begin{array}{r} 47 \\ 13 \times \\ \hline 141 \\ 470 \\ \hline 611 \end{array}$$

$10 \times 47 = 470$

Ik schrijf
eerst een 0,
dan 47 ervoor.

$10 \times 47 = 470$

Ik schrijf eerst een 0,
dan 47 ervoor.

stap 1: $3 \times 47 = 141$

stap 2: $10 \times 47 = 470$

stap 3: $141 + 470$ optellen

F splitsen

$13 \times 47 =$

$10 \times 47 + 3 \times 47 =$

$470 + 141 = 611$

$120 + 21$

1

Welke som hoort erbij? Keer de som om als dat handig is.

Reken uit met cijferen.

Een kaartje voor de bioscoop kost € 19,-.
Basisschool De Klimop gaat met
42 personen naar de bioscoop.
Hoeveel kost dat?

som: 42×19

$$\begin{array}{r} 42 \\ 19 \times \\ \hline 378 \\ 420 \\ \hline 798 \end{array}$$

antwoord: € 798,-

Een kaartje voor de dierentuin kost € 16,-.
Basisschool De Toermalijn gaat met
58 personen naar de dierentuin.
Hoeveel moeten zij betalen?

som: 58×16

- omkeren $\rightarrow 16 \times 58$

$$\begin{array}{r} 58 \\ 16 \times \\ \hline 348 \\ 580 \\ \hline 928 \end{array}$$

antwoord: € 928,-

2

Reken uit in je schrift.

Reken uit met cijferen.

$13 \times 57 = 741$

$15 \times 46 = 690$

$16 \times 68 = 1088$

$17 \times 85 = 1445$

$14 \times 73 = 1022$

Laat zien hoe je rekt bij de laatste som.

$$\begin{array}{r} 73 \\ 14 \times \\ \hline 292 \\ 730 \\ \hline 1022 \end{array}$$

ga verder

3

Reken uit met cijferen.

Zet een kruisje voor de sommen die je eerst gaat omkeren.

☐ $16 \times 59 =$

☐ $12 \times 46 =$

☒ $63 \times 13 =$

☒ $74 \times 17 =$

☐ $15 \times 92 =$

$$\begin{array}{r} 59 \\ 16 \times \\ \hline 354 \\ 590 + \\ \hline 944 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ 17 \times \\ \hline 518 \\ 740 + \\ \hline 1258 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ 12 \times \\ \hline 92 \\ 460 + \\ \hline 552 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 92 \\ 15 \times \\ \hline 460 \\ 920 + \\ \hline 1380 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ 13 \times \\ \hline 189 \\ 630 + \\ \hline 819 \end{array}$$

4

+

Welke som hoort erbij?

Laat zien hoe je rekent.

Groep 7 en 8 van De Torenavalk gaan op schoolreisje. Ze gaan naar de dierentuin. Er gaan 56 kinderen en 7 begeleiders mee. De bus kost € 425,- voor de hele dag. Een kaartje voor de dierentuin kost € 12,- per persoon. Iedereen krijgt ook een snack van € 4,-.
Wat kost het schoolreisje?

$$\begin{array}{l} 56 + 7 = 63 \\ 12 + 4 = 16 \\ 63 \times 16 = 1008 \\ 1008 + 425 = 1433 \\ \text{antwoord: € 1433,-} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ 16 \times \\ \hline 378 \\ 630 + \\ \hline 1008 \end{array}$$

klaar!

doel 2

► Je oefent sommen als 22×64 en 65×36 cijferend uitrekenen.

hulp

S

$$\begin{array}{r} 47 \\ 36 \times \\ \hline 282 \\ 1410 \\ \hline 1692 \end{array}$$

Eerst een 0 opschrijven omdat je vermenigvuldigt met een tiental.

stap 1: 6×47

stap 2: eerst een 0 opschrijven omdat je gaat vermenigvuldigen met een tiental.

stap 3: 3×47

stap 4: optellen

hulp

F

cijferen

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \times \\ \hline 2144 \end{array}$$

kolomsgewijs vermenigvuldigen

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \times \\ \hline 24 \\ 120 \\ 2000 \\ \hline 2144 \end{array}$$

kolomsgewijs vermenigvuldigen

$$\begin{array}{r} 536 \\ 4 \times \\ \hline 2000 \\ 120 \\ 24 \\ \hline 2144 \end{array}$$

1

Reken uit met cijferen.

$\begin{array}{r} 97 \\ 22 \times \\ \hline 194 \end{array}$	$\begin{array}{r} 38 \\ 55 \times \\ \hline 190 \end{array}$	$\begin{array}{r} 75 \\ 44 \times \\ \hline 300 \end{array}$	$\begin{array}{r} 64 \\ 33 \times \\ \hline 192 \end{array}$	$\begin{array}{r} 52 \\ 66 \times \\ \hline 312 \end{array}$	$\begin{array}{r} 69 \\ 32 \times \\ \hline 138 \end{array}$
$\begin{array}{r} 1940 \\ 2134 \\ \hline 2134 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1900 \\ 2090 \\ \hline 2090 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3000 \\ 3300 \\ \hline 3300 \end{array}$	$\begin{array}{r} 1920 \\ 2112 \\ \hline 2112 \end{array}$	$\begin{array}{r} 3120 \\ 3432 \\ \hline 3432 \end{array}$	$\begin{array}{r} 2070 \\ 2208 \\ \hline 2208 \end{array}$

2

Welke som hoort erbij?

Reken uit met cijferen in je schrift.

Guus heeft een telefoonabonnement voor € 59,- per maand. Hij heeft het afgesloten voor 2 jaar. Hoeveel kost dat in totaal?

som: 24×59

antwoord: € 1416,-

De moeder van Marnix heeft een abonnement op de sportschool voor € 33,- per maand. Hoeveel heeft zij uitgegeven na 3 jaar?

som: 36×33 - omkeren $\rightarrow 33 \times 36$

antwoord: € 1188,-

ga verder

3

Reken uit met cijferen.

$$\begin{array}{r} 47 \\ 44 \times \\ \hline 188 \\ 1880 \\ \hline 2068 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 82 \\ 22 \times \\ \hline 164 \\ 1640 \\ \hline 1804 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 \\ 35 \times \\ \hline 190 \\ 1140 \\ \hline 1330 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 64 \\ 57 \times \\ \hline 448 \\ 3200 \\ \hline 3648 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 \\ 28 \times \\ \hline 608 \\ 1520 \\ \hline 2128 \end{array}$$

4

Maak zelf sommen en reken uit. bijvoorbeeld:

Gooi 4 x met een dobbelsteen. Maak er een som van en reken uit.

1 3 4 6

$$\begin{array}{r} 43 \\ 61 \times \\ \hline 43 \\ 2580 \\ \hline 2623 \end{array}$$

2 4 4 5

$$\begin{array}{r} 52 \\ 44 \times \\ \hline 208 \\ 2080 \\ \hline 2288 \end{array}$$

2 3 4 6

$$\begin{array}{r} 64 \\ 32 \times \\ \hline 128 \\ 1920 \\ \hline 2048 \end{array}$$

5

+ Wat staat er onder de vlek? Vul in.

$$\begin{array}{r} 76 \\ 35 \times \\ \hline 380 \\ 2280 \\ \hline 2660 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 58 \\ 27 \times \\ \hline 406 \\ 1160 \\ \hline 1566 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 49 \\ 43 \times \\ \hline 147 \\ 1960 \\ \hline 2107 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 63 \\ 64 \times \\ \hline 252 \\ 3780 \\ \hline 4032 \end{array}$$

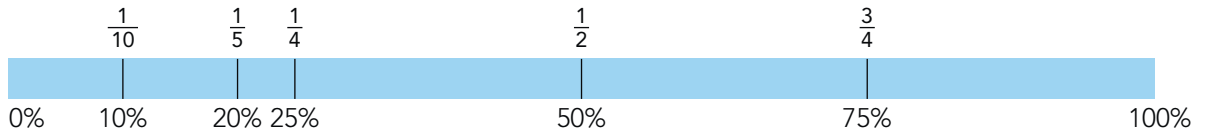
klaar!

doel 3

- ▶ Je oefent percentages aflezen en inkleuren in een strook of cirkel.
- ▶ Je oefent percentages aan breuken koppelen en uitrekenen (met behulp van breuken).

hulp

Hoeveel is 10% van 500 bezoekers?

100% is 500 bezoekers.

10% is $\frac{1}{10}$ deel.

$\frac{1}{10}$ van 500 = 50

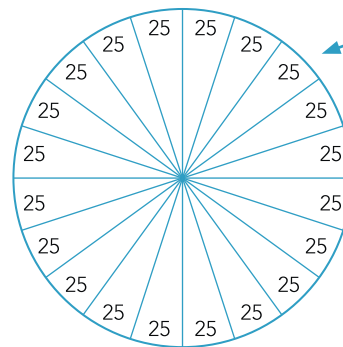
10% is 50 bezoekers.

Hoeveel is 20% van 500 bezoekers?

Dat is het dubbele van 10%, dus 100 bezoekers.

Of $\frac{1}{5}$ deel van 500, dus 100 bezoekers.

500 bezoekers

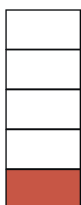
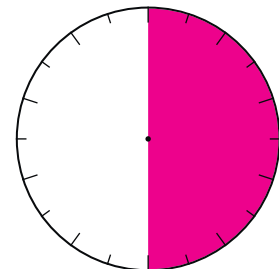
25 bezoekers:
dat is $\frac{1}{20}$ deel,
dat is 5%.

1

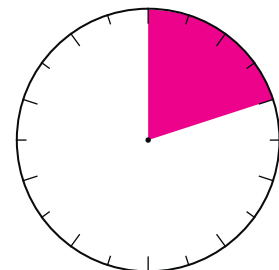
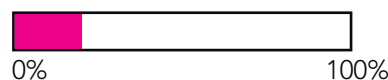
Welk deel is gekleurd? Schrijf in procenten en kleur.

50% is gekleurd.

20% is gekleurd.

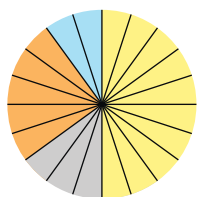

ga verder ➔

2

Hoeveel kinderen? Je mag een strook tekenen.

sport van 160 kinderen

- voetbal
- tennis
- hockey
- overig

80 kinderen zitten op voetbal.

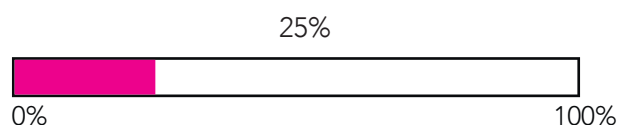
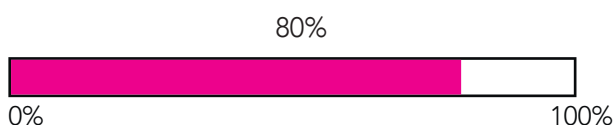
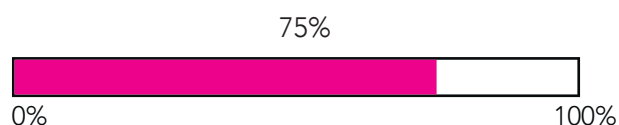
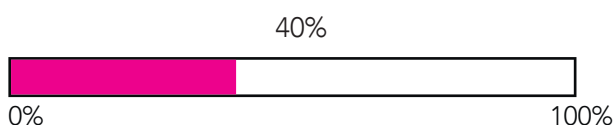
40 kinderen zitten op hockey.

24 kinderen zitten op tennis.

16 kinderen doen een andere sport.

3

Kleur het percentage.

4

Reken uit. Je mag een strook gebruiken.

25% van 48 ijsjes is geel.

Dat is $\frac{1}{4}$ deel.

Dat zijn 12 gele ijsjes.

20% van 25 kinderen draagt een beugel.

Dat is $\frac{1}{5}$ deel.

Dat zijn 5 kinderen.

50% van de 38 appels is groen.

Dat is $\frac{1}{2}$ deel.

Dat zijn 19 groene appels.

75% van 80 kinderen zit op voetbal.

Dat is $\frac{3}{4}$ deel.

Dat zijn 60 kinderen.

$\frac{1}{10}$ deel van 30 appels is rood.

Dat is 10%.

Dat zijn 3 rode appels.

$\frac{1}{4}$ deel van 36 kinderen fietst.

Dat is 25%.

Dat zijn 9 kinderen.

5

+ Welke strook hoort erbij?

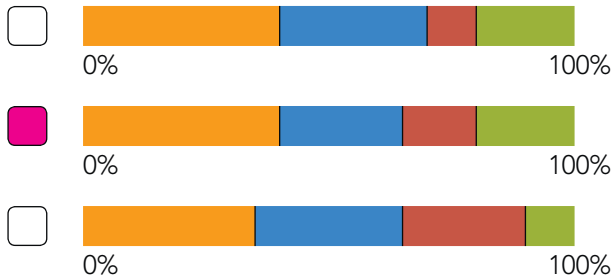
In het Wildpark leven:

40% grote dieren

25% kleine dieren

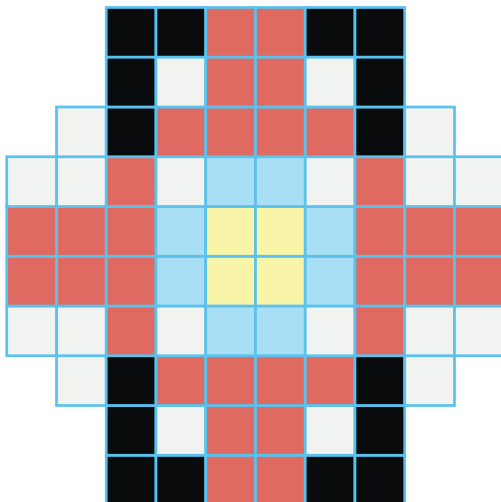
15% vogels

20% vissen

5

+ Hoeveel procent is het?

zwart: 20%

rood: 40%

geel: 5%

blauw: 10%

klaar!

doel 4

► Je oefent rekenen met verhoudingen met een verhoudingstabel, met cirkeldiagrammen en met breuken.

hulp

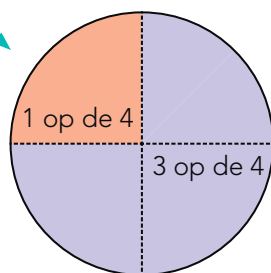
1 op de 4 kinderen gaat deze zomer niet op vakantie.
Dit is $\frac{1}{4}$ deel.

som: $\frac{1}{4} \times 500 = 125$

aantal kinderen niet op vakantie	1	100	25	175
totaal aantal kinderen	4	400	100	500

Dat zijn 125 kinderen.

basisschool De Wegwijzer met 500 kinderen

■ niet op vakantie
■ wel op vakantie

3 op de 4 kinderen gaan wel op vakantie.
Dit is $\frac{3}{4}$ deel.

som: $\frac{3}{4} \times 500 = 375$

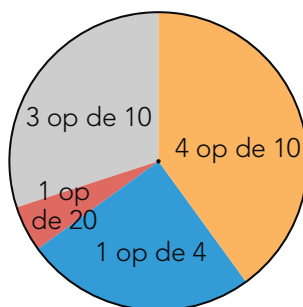
aantal kinderen niet op vakantie	3	300	75	375
totaal aantal kinderen	4	400	100	500

Dat zijn 375 kinderen.

1

Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel gebruiken. bijvoorbeeld:

de leukste sport van 180 kinderen

voetbal	4 op de 10
hockey	1 op de 4
badminton	3 op de 10
anders	1 op de 20

Hoeveel kinderen vinden hockey het leukst?

aantal kinderen dat hockey kiest	1	5	45
totaal aantal kinderen	4	20	180

antwoord: **45 kinderen**

Hoeveel kinderen vinden een andere sport het leukst?

aantal kinderen dat een andere sport kiest	3	27	54
totaal aantal kinderen	10	90	180

antwoord: **54 kinderen**

ga verder ➔

2

Hoeveel gezinnen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel gebruiken. bijvoorbeeld:

3 op de 5 gezinnen gaan in de vakantie naar Duitsland.

Van 450 gezinnen gaan er 270 naar Duitsland.

Van 1350 gezinnen gaan er 810 naar Duitsland.

Van 1800 gezinnen gaan er 1080 naar Duitsland.

aantal gezinnen naar Duitsland	3	27	270	810	1080
totaal aantal gezinnen	5	45	450	1350	1800

Diagram showing the progression of the ratio table with arrows and multipliers:

- From 3 to 27: $\times 9$
- From 27 to 270: $\times 10$
- From 270 to 810: $\times 3$
- From 810 to 1080: $270 + 810$
- From 5 to 45: $\times 9$
- From 45 to 450: $\times 10$
- From 450 to 1350: $\times 3$
- From 1350 to 1800: $450 + 1350$

3

Hoeveel gasten zijn dat? Je mag een verhoudingstabel gebruiken

Er verblijven 280 gasten op de camping. **bijvoorbeeld:**

3 van de 7 gasten komen uit Nederland.

aantal gasten uit Nederland	3	12	120	
totaal aantal gasten	7	28	280	

antwoord: 120 gasten

1 op de 4 gasten blijft langer dan 2 weken.

aantal gasten dat langer dan 2 weken blijft	1	7	70	
totaal aantal gasten	4	28	280	

antwoord: 70 gasten

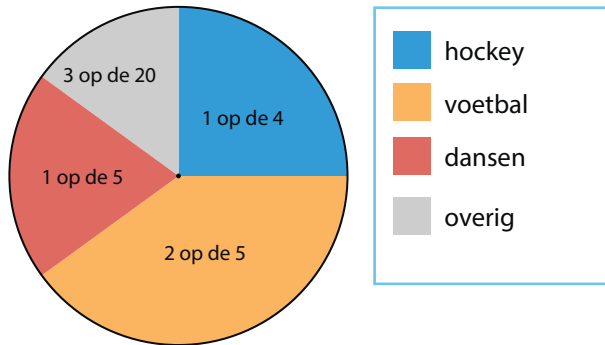

4

Hoeveel kinderen zijn dat? Je mag een verhoudingstabel gebruiken.

Laat zien hoe je rekt. **bijvoorbeeld:**

leukste sport van 480 kinderen

Hoeveel kinderen vinden dansen het leukst?

aantal kinderen dat dansen kiest	1	2	96	
totaal aantal kinderen	5	10	480	

antwoord: 96 kinderen

Hoeveel kinderen vinden hockey het leukst?

aantal kinderen dat hockey kiest	1	12	120	
totaal aantal kinderen	4	48	480	

antwoord: 120 kinderen

Hoeveel kinderen vinden voetbal het leukst?

aantal kinderen dat voetbal kiest	2	4	32	160	192
totaal aantal kinderen	5	10	80	400	480

antwoord: 192 kinderen

5

+ Welk team wint de beker? Reken uit met een verhoudingstabel. bijvoorbeeld:

Team Blauw wint 18 van de 30 wedstrijden.

Team Geel wint 12 van de 24 wedstrijden.

Team Blauw wint de beker.

aantal gewonnen door Team Blauw	18	6	3
totaal aantal wedstrijden	30	10	5

Diagram showing a ratio of 3:6:3 for the top row and 3:10:5 for the bottom row, with arrows indicating the scaling factor of 3.

aantal gewonnen door Team Geel	12	3	1
totaal aantal wedstrijden	24	6	2

Diagram showing a ratio of 4:12:3 for the top row and 4:24:6 for the bottom row, with arrows indicating the scaling factor of 4.

Klaar!

doel 5

► Je oefent maten voor lengte in hele getallen en kommagetallen vergelijken en ordenen en je oefent lengtematen omrekenen en optellen met hele getallen en kommagetallen.

hulp

km kilometer	hm hectometer	dam decameter	m meter	dm decimeter	cm centimeter	mm millimeter
1 km =	10 hm =	100 dam =	1000 m			
	1 hm =	10 dam =	100 m			
s 0,001 km =	0,01 hm =	0,1 dam =	1 m =	10 dm =	100 cm =	1000 mm

1
Reken de lengte uit.

$$4,2 \text{ km} + 2660 \text{ m} = \dots 6860 \text{ m}$$

$$28,7 \text{ km} + 2600 \text{ m} = \dots 31.300 \text{ m}$$

$$5,8 \text{ m} + 38 \text{ cm} = \dots 618 \text{ cm}$$

$$6,1 \text{ hm} + 370 \text{ m} = \dots 980 \text{ m}$$

$$3,1 \text{ dam} + 240 \text{ m} = \dots 550 \text{ m}$$

$$1,9 \text{ dm} + 68 \text{ cm} = \dots 87 \text{ cm}$$

2
Van kort naar lang.

Zet een 1 bij de kortste lengte, 2 bij de middelste en een 3 bij de langste lengte.

- 1** 5 km
- 3** 90 hm
- 2** 700 dam

- 2** 30 dam
- 3** 0,35 km
- 1** 250 m

- 3** 3 dam
- 1** 0,3 km
- 2** 0,3 hm

- 1** 0,07 km
- 3** 70.000 cm
- 2** 0,75 hm

- 1** 1000 cm
- 2** 400 dm
- 3** 60.000 mm

3
Reken om naar de andere maat.

$3,6 \text{ km} = \underline{\quad 3600 \quad} \text{ m}$

$6,37 \text{ m} = \underline{\quad 6370 \quad} \text{ mm}$

$1508 \text{ m} = \underline{\quad 1,508 \quad} \text{ km}$

$61 \text{ cm} = \underline{\quad 0,61 \quad} \text{ m}$

$4,4 \text{ hm} = \underline{\quad 440 \quad} \text{ m}$

$25 \text{ dm} = \underline{\quad 2500 \quad} \text{ mm}$

4
Reken de lengte uit.

$1,6 \text{ km} + 4120 \text{ m} = \underline{\quad 5720 \quad} \text{ m}$

$4,9 \text{ km} + 2200 \text{ m} = \underline{\quad 7100 \quad} \text{ m}$

$3,8 \text{ m} + 5 \text{ dm} = \underline{\quad 430 \quad} \text{ cm}$

$5,2 \text{ hm} + 40 \text{ m} = \underline{\quad 560 \quad} \text{ m}$

$2,7 \text{ dm} + 25 \text{ cm} = \underline{\quad 52 \quad} \text{ cm}$

$3,1 \text{ m} + 700 \text{ mm} = \underline{\quad 38 \quad} \text{ dm}$

5
+ Welke maat hoort erbij?

$3,94 \text{ km} = 394 \underline{\quad \text{dam} \quad}$

$410 \text{ mm} = 0,41 \underline{\quad \text{m} \quad}$

$83 \text{ dm} = 8,3 \underline{\quad \text{m} \quad}$

$95 \text{ cm} = 0,95 \underline{\quad \text{m} \quad}$

$2,8 \text{ hm} = 280 \underline{\quad \text{m} \quad}$

$70 \text{ mm} = 0,7 \underline{\quad \text{dm} \quad}$

$5,73 \text{ dm} = 573 \underline{\quad \text{mm} \quad}$

$45 \text{ cm} = 4,5 \underline{\quad \text{dm} \quad}$

$5,82 \text{ hm} = 0,582 \underline{\quad \text{km} \quad}$

6
+ Van kort naar lang. Schrijf de maten in de goede volgorde.

Schrijf eerst de maten hieronder in de blauwe vakjes. Bedenk daarna maten die ertussen passen.
bijvoorbeeld:

0,0004 km
0,035 dam
0,3 m

0,7 dm
39 cm
50 mm

50 mm	6 cm	0,7 dm	100 mm	0,3 m	3,2 dm	0,035 dam	0,37 m	39 cm	395 mm	0,0004 km
----------	---------	-----------	-----------	----------	-----------	--------------	-----------	----------	-----------	--------------

klaar!